

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 4.

Már Budapestet is!

Hitte volna-e valaki, hogy még erre is sor került? Még álomban se gondolt senki arra, hogy Magyarország fővárosában — a csehek legyenek az urak! Pedig mintha ez a veszedelem közetudna. A cseh imperializmus budapesti megbízottja mosolyogva, csak úgy melleleg jegyezte meg, hogy a rutén területek nem számíthatnak kiméletre, mert hiszen Budapestet is megszállják a csehek.

Idáig jutottunk. Becsületes jóhiszeműséggel, a háború befejezésének vágyával és új élet, új országberendezkedés óhajtásával letértük a fegyvert. Azt hittük, hogy az entente se akar már egyebet, mint a háború végét és a háborúskodó feleket elválasztó problémák igazságos és méltányos megoldását. És most ide jutottunk...

Hát mi ez? Hát lehetséges? Ez az ország szabad prédája lett már a gyárainkra, bányáinkra, természeti erőforrásainkra, földünkre és egész gazdasági életünkre mohón vágyakozó étvágyanak? A csehek az entente-nya ezek az élősdijeik olyan jól beagyazták Párisban, Londonban és Newyorkban a maguk hóditó és koncesió politikáját, hogy karmaitkat kinyújthatják a mi országunk érve-résének központja, az ország szíve felé?

Mi mindig utáltuk a háborút és mi hozzánk nem álltak közel azok a célok, amelyekért — a csehek miatt is! — annyi drága magyar vér omlott ki. Ez a háború nem a mi hadjáratunk volt, a magyar népet behajszolták ebbe a küzdelembe azok, akik reakciós uralmuk megszilárdítására jól értettek ahhoz hogy annyi időn át elvakítsák az országot. De azért a háború legveszélyesebb napjaiban se tartotta senki lehetőnek, hogy Budapest elenséges csapatok martalékává váljon. És most? Most, amikor békét, nyugalmat, a munkához szükséges rendet akarunk? Most vonuljanak be a csehek — új ellenségeink — Budapestre, hogy lehetetlenné tegyék annak a munkának a folytatását, amely az októberi forradalom vívmányainak kiépítésére hívott?

Nem és ezerszer nem! Ami jönnek franciák, ebbe már — nehéz szívvel ugyan, — de beletörődünk. Legyőzöttek vagyunk és most az entente parancsol nekünk. De csehek? Csehek, akikkel sohase viseltünk háborút, akikhez a megértés szándékával közeledtünk, hiszen az első voltunk akik üdvözléssel fogadtuk a cseh közvéleményt! A csehek nem engedjük be Budapestre és ha nem elég az, elvitatkozás, tevékeny ellenállás!

A csehek két hét múlva meg akarják szállni Budapestet

Entente-bizottság Károlyi Mihály miniszterelnöknél

Az idegen csapatok inváziója

A hadügyminisztérium sajtóosztálya az ország területén levő idegen csapatok helyzetéről ak övetkezőket jelenti:

A csehek megszállták Dumaszerdahelyet, Turócot, Vásellyét, Tardoskeddet, Érsekujvárt és páncélos vonattal csapatokat küldtek ki Párkányánára, ahová tegnap délután érkeztek be. Léva katonai kiirítását elrendelték.

Körörsmezőre ukrán csapatok érkeztek. Erdélyben és a Mura vidékén mincse újabb jelenteni való.

A csehek megszállják Budapestet is

Budapest, január 9. A magyarországi rutének megbízottja fölkereste ma Hodzsa Milánt, a cseh-szlovák köztársaság budapesti követét és megkérte, hogy intervencióra a prágai kormányhoz az irányban, hogy a csehek ne szállják meg a ruténlakta területeket.

Hodzsa Milán a következő meglepő választ adta:

— Csak nem képzeli, hogy pont Önöket fogjuk a megszállástól megkímélni, amikor két héten belül Budapestet lesznek csapatok.

Ezzel kapcsolatban jelentik Budapestről, hogy ezt a hírt, megerősít egy pozsonygyeji Dörszeg községből érkezett földbirtokos, aki azt mondta, hogy az ottani csapatok parancsnoka kijelentette, hogy két hét alatt csehek bevonulnak Budapestre.

A csehek megszállták Máramarosot

Budapest, január 9. A késő délutáni órákban jelentették, hogy a csehek ma hajnalban Szobra és délelőtt 11 órakor Máramarosra bevonultak.

Az erdélyi román bírák

Kolozsvár, január 9. Hatiegan Emil erdélyi román igazságügyminiszter ma egy újságíró előtt nyilatkozott az erdélyi helyzetről és a többiek között ezeket mondta:

— Fölszólitottam az erdélyi románajku bírákat és igazságügyi tisztviselőket, hogy jelentsék be jelenlegi beosztásukat. Fölvívásomra eddig 58 román bíró jelentkezett.

Berthelot tábornok az erdélyi határ megállapításáról

Nagyszeben, január 8. Berthelot tábornok Tunyogi Laos, a nagyszebeni magyar nemzeti tanács elnökének üdvözlétére a következő kijelentést tette:

— Különös, hogy most még átmeneti állapotok uralkodnak. Remélem azonban, hogy ez az idő teljes nyugalomban fog eltelni. — Mindaddig, amíg Magyarország és szomszédainak határát a békekonferencia megállapítja. Remélem, hogy ez az igazságnak megfelelően fog történni. Akármilyen irányban döntenének is, Önök szenvedni nem fognak, mert a szenvedések és az elnyomatások kora lejárt.

A román megszállt területekről csak igazolvánnyal lehet elutazni

Kolozsvár, január 9. A 7. román hadtest parancsnoksága elrendelte, hogy a megszállt területekről Budapest felé, csak a parancsnokság által kiállított igazolvánnyal lehet utazni.

Az ukrán bandák betörték Máramarosmegyébe

Máramarossziget, január 9. Amióta a román megszállás területét Északkelet-Magyarországra is kiterjesztették, azóta ukrán részről az a terv merült fel, hogy még e megszállás előtt ukrán csapatokat küldenek a ruténlakta magyar vidékekre. Az ukrán kormány véglegesen még nem döntött ebben a kérdésben de ukrán irreguláris bandák máris betörték Magyarországra és tegnap egészen Körörsmezőig jutottak el, ahonnan Máramarossziget felé igyekeznek. A teljesen megbízhatatlan, gyűlevész népségből összeverődött csorda mindenfelé fosztogat és rabol. Az ottani kormánybiztos intézkedést kért a belügyi és hadügyi kormánytól a veszedelem elhárítására, de az időközben beállott vonatközlekedési mizériák nagyon kétségessé tették, hogy kiidhetnek-e segítségét. Az ottani honvédkatonákat elvezényelték Miskolcra s így nem rendelkeznek elegendő számú karhatalommal. A polgárőrséget már régebben szervezték s ez kielégítőleg működik is, miért is más eszköz híján a polgárőrség kiegészítéséhez láttak. Körörsmezőn a vasuti állomás hivatalnokait egy szo-



URANIA

Műsor — Vasárnap — Január 10-11-12.

MOZDYÓKÉP

MŰSOR.

APOLLO

Műsor — Vasárnap — Január 10-11-12.

MOZDYÓKÉP

MŰSOR.

Előadások: 5 és 7 órákor. Vasárnap: 3, 5 és 7 órákor.



bába zárták a garázdálkodó ukrán katonák és a pénztárt az utolsó fillérig kirabolták.

Az entente gazdasági bizottsága Budapestben

Budapest, január 9. Az entente gazdasági bizottságának tagjai Bécsből ma 2 óra reggel megérkeztek Budapestre a keleti pályaudvarra ahol Baloghy Ernő államtitkár, Drasche-Lázár Alfréd a főváros részéről, Bódy Tivadar polgármester, egyetemi tanár, s a közlekedési miniszterium kiküldötte fogadták. Előnkük Taylor dr. jellegzetes amerikai gyáros benyomását teszi. Baloghy Ernő a következő beszéddel fogadta őket:

Uraim! Van szerencsém Önöket a magyar kormány nevében üdvözölni. Isten hozta Önöket Magyarország fővárosába. Olyan nemzetet találunk itt, amely becsületesen szenvedett és küzdött a múltban és amely méltó nyugalommal viseli sorsát és nem kíván egyebet, mint az igazságot.

Budapesti tudósítónk táviratozza. A Politikai Híradó jelenti: Károlyi Mihály miniszterelnök ma délután negyedhat órakor fogadta a Taylor dr. vezetése alatt álló nemzetközi bizottságot. A miniszterelnök a bizottsághoz intézett beszédében a következőket mondta:

— Kérem a bizottság tőle, tanulmányozzák alaposan a magyarországi állapotokat, különös tekintettel arra, hogy közeleg a békekonferencia, amely egyetlen reményünk és amelynek humánus döntésében bízunk. Azt fogják látni, hogy a gazdasági viszonyok nyomasztóak, sőt éviselhetetlenek. Ez a helyzet nagyrészt annak tudható be, hogy a fegyverszüneti szerződést nem tartották be teljes egészében. A magyar kormány abban a hiszemben írta alá a fegyverszüneti szerződést, hogy annak minden pontja érinthetetlen. Ha tudta volna, hogy nem fogják betartani, a kormány nem írta volna alá. Magyarországnak nincsenek szószóval, el vagyunk vágva a világtól, semmit sem tudnak rólunk. Későn állt be nálunk a változás, de legalább teljes volt. Elkövetkezett az Ausztriától való elszakadás és ezzel Magyarország a német politikai befolyás alól teljesen emancipálta magát. Társadalmi téren is nagy változás állott be és az autokráciát fölváltotta a edmorácia. Legjelentősebb az a változás, amely a nemzetiségi politikában ment végbe. E tekintetben teljesen elfogadtuk Wilsonnak a nemzetek önrendelkezési jogáról szóló elvét. E jogokat teljesen ismerjük, de megköveteljük a magyarok számára is. Nálunk a nemzetek erősen keverve vannak és nem lehet köztük abszolút határokat vonni. Statisztikánk ezt világosan bizonyítja. Kérem, hogy ezt a statisztikát vizsgálják meg alaposan, adataink valódiságát ellenőrizzék. Sajnálatomat fejezem ki, hogy nem fogadtuk Önöket olyan lelkesen, mint azt szeretnénk volna, de minden magyar ember szíve annyi fájdalommal van eltelve és olyan lehangoztás uralkodik, hogy lelkes fogadtatást nem lehetett volna elvárni. Legyenek segítségünkre és támogassanak igazságunkban.

Szemmel látható mély benyomást gyakorolt a beszéd a jelenlétokra. Ezután hosszabb tanácskozást tartottak, amelybe bevonták a minisztereket is. A bizottság tagjai megelégedetten tájékozottak a magyarországi viszonyokról.

Bécs, január 9. Az entente bizottság tagjai Budapestre való megérkezésük után Párisba utaznak.

Rekvirálási jogot kap a debreceni lakáshivatal

Az Országos Lakásügyi Tanács Debrecenre is kiterjeszti a rekvirálási rendeletet

A debreceni lakásügyi tanács mindegyik tagja sulyosabban érintik a lakosságot, amely intézkedéseket sürget a hajónak a lehetőség szerint való megszüntetésére. Az Országos Lakásügyi Tanács már november közepén rendeletet adott ki, amely azt célozza, hogy lehetőleg mindenki lakáshoz jusson és ne történjenek meg az, hogy amíg egyesek luxusújas nagy lakásokkal bírnak, addig más családok, — ami Debrecenben is igen gyakori eset — hotelszobákban, vagy hónaposszobákban legyenek kénytelenek meghuzódni. A rendelet hatálya eredetileg csak Budapestre terjedt, de azóta több vidéki városban is életbeléptették.

Tekintettel arra, hogy a lakáskérdés szempontjából Debrecenben sem jóbbak az állapotok, mint a többi városokban, lépések történtek abban az irányban, hogy a lakásrekvizirálási rendelet Debrecenre is kiterjesztessék. Értésülésiük szerint az Országos Lakásügyi Tanács hajlandónak is nyilatkozott erre, azonban kikötötte, hogy a debreceni írásbíróval együtt működő lakásügyi bizottságban, — amely a lakáshivatali rendelkezéseinek felelősségi fóruma, — a szakszervezeti alapon egyesült munkások képviselői is helyet kapjanak.

Az erre vonatkozó intézkedések már a közeli apokban meg fognak történni és akkor a lakáshivatalnak joga lesz térítés fejében elrekvirálni azokat a helyiségeket, amelyekre a lakásinség enyhítése céljából szükség van. — Így igénybevehetők lesznek: 1. az összes üresen álló helyiségek; 2. ha valaki két, vagy több helyiséget bérel, anélkül, hogy egyenél több helyiségre elkerülhetetlenül szüksége volna, ezek közül egy, vagy több helyiség, a melyeket az illető a lakáshivatal megjelölése szerint nélkülözhet; 3. olyan helyiségek, amelyek a bérlő indokolt szükségletét meghaladják; 4. a lakásul, irodául nem használt, hanem csupán raktározásra szolgáló helyiségek; 5. végül az olyan lakások, amelyeket ezidőig az illető, hivatal, vagy üzlet céljaira használnak.

Bizonyos hogy ha a lakáshivatal ezt a felhatalmazást most rövidesen megkapja, amennyi napon belül meg fog történni, és azzal megfelelően él is, akkor módjában lesz a mindjebb fenyegető lakásinséget lényegesen enyhíteni.

A bodegás támadói

Rablótámadás fényes nappal

Vakmerő rablótámadást követett el ma a délutáni órákban a Csapó-utcán három csavargó. A Csapó-utca 85. számú házban van Hackel Sámuel bodegája. Öt óra felé három alak állított be a bodegába, mindegyik kezében forgópisztoly volt. Rátámadtak a megrémült bodegásra és a pénzt, valamint enni és innivalót követelték tőle.

A bodegás még felelni sem tudott, amikor a három csavargó már birtokába vette az asztalon talált sonkát, kolbászt, vajot és egyéb ételneműeket és lakmározni kezdett. Ézalatt a pisztolyokat mindig a bodegás felé tartották, aki ijedtében szótlanul nézte támadóinak mohó falatozását. Amikor az evést befejezték, rövid, halk tanácskozás következett, amelynek végzetével kijelentették, hogy pénzt nem kívánnak, sőt letettek az asztalra 23 koronát és eltávoztak.

Az utcán azután újból kitört rajtuk a garázda indulat és eszeveszett lövöldözésbe kezdtek. Folytonos puffogatás közben mentek el a közeli éjjeli mulatóhelyre, ahol foly-

tatták a garázdálkodást. A járőrök felhívták a garázda csavargókra egy rendőr figyelmét, akinek telefonjelentésére járőr ment a Csapó-utca. A csavargók azonban idejében megneszelték a veszedelmet és futásnak eredtek, kettőt azonban sikerült elfogni közülük.

A rendőrfőkapitányságon megállapították, hogy a lövöldöző legények Bubán János és Turi József foglalkozás nélküli csavargók. Letartóztatták őket, a harmadikat pedig keresik.

Szegedi katonák halálraiteltek nyolc rendőrt

Az ítélet végrehajtását megakadályozták

Szegedről jelentik: A forradalom kitörése után a rendőrség megerősítésére pótrendőröket alkalmaztak. Miután a jelentkezők megválogatására nem állt elegendő idő a hatóság rendelkezésére, olyan elemek is bekeverültek a testületbe, akikben nem lehet bízni. Csak így magyarázható nyolc pótrendőrnek Szilveszter éjszakai garázdálkodása.

A pótrendőrök az egyik Bánomkert-sori éjjeli mulatóhelyen itasan tartózkodtak reggel három óra tájban, — dacára a tűzóri zárórának — és bekeverültek N. géppuskás főhadnagyba, aki védekezésül Browningját tartotta maga elé. Az egyik rendőr ráírt a kezére, mire a revolver elsült és a golyó az egyik mulatóbeli leányt a lábán megsebesítette. Nagy tumultus támadt, a rendőrök nekiesetek a főhadnagyra és véresre verték. Utították a főhadnagyot, ahol érték úgy, hogy az több ízben eláult.

Amikor magához tért, a rendőrök elvitték a Béke-utcai fogházba, ahol átadták. A főhadnagyot másnap kiengedték a fogházból. N. főhadnagy az esetről nyomban jelentést tett felettes parancsnokságának és föllelentette a garázdálkodó rendőröket.

Amikor a géppuskások megindták, hogy mi történt a parancsnokkal, illelt tartottak és elhatározták, hogy sulyosan megtorolják a főhadnagyon esett sérelmet. Mindenekelőtt az esetben szereplő pótrendőrök kézrekerítését tűzték ki célul. Ez hamarosan meg is történt. Véletlenül éppen a 46-osok lakanyájában, — ahol a géppuskások el vannak helyezve — tartózkodott Dreyer József dr. rendőrkapitány, aki N. főhadnagyot aarta kihallgatni. A nyolc pótrendőr közül hét, — egyikük, egy Kriván nevű, aki állítólag büntetett előéletű, megszökött és mindeddig nem lehetett előkeríteni — a rendőrségen várakozott Dreyer kapitányra, aki magához rendelte őket, de megunták a várakozást és a kapitány után mentek a 46-os kaszárnyába. Több se kellett a géppuskásoknak. Amikor a rendőrök beléptek a kaszárnyába, a katonák minden kijáratot elálltak és kijelentették a rendőrkapitánynak, hogy mindaddig, amíg nem kapnak elégtételt, nem engedik ki a rendőröket a kaszárnyából.

Dreyer dr. nyomban tanácskozni kezdett a géppuskások bizalmiférfiaival, akiknek kijelentette, hogy letartóztatja a pótrendőröket. A letartóztatás megtörtént, mire a katonák foglyoknak jelentették ki a rendőröket. A rendőrkapitány távozása után a géppuskások pusztással vettek maguknak elégtételt a főhadnagyokon esett sérelemért.

Az egyik rendőrt úgy megverték a géppuskások, hogy a kórházba kellett szállítani. Ezután esküdszékert tartottak a katonák és egyhangulag halálra ítélték a pótrendőröket.

Csak Detter százados nyugodtságának köszönhető, hogy az ítéletet nem hajtották végre és megelégedtek Temesváry Géza dr. helyettes főkapitánynak azzal az ígéretével, hogy az ügyet 48 óra alatt letárgyalják és az íratokat sürgősen átteszik az államügyészséghez. Ezután átkísérték a pótrendőröket a rendőrségre, ahol letartóztatták és a fogdába zárták őket.

A Munkástanács a szociálista és polgári kormány mellett

Szociálista hadügyi- és belügyi- minisztérii követelések

Budapesti tudósítónk táviratozza: A munkástanács ma reggel hozta meg a kormányválság ügyében határozatát.

Miután az első szavazás után, amelyben azt mondta ki, hogy a szociáldemokrata pártnak kellene átvennie a kormányt, szavazásra bocsátották azt az indítványt, hogy a kormány összetétele a régi maradjon-e? A javaslat mellett 147-en, ellene 83-an szavaztak.

A munkástanács végül mégis egyhangúlag Kúfi javaslatát fogadta el azzal a kikötéssel, hogy a hadügyminiszeri tárcát is a szociáldemokrata pártnak kell megkapnia. A szavazás reggel 6 óra után folyt le.

Végül szavazásra került a sor Bresztovszki Ernő azon javaslata felett is, hogy a párt kössön kompromisszumot a kommunistákkal. A munkástanács az indítványt 50 szavazat ellenében elvetette.

A polgári miniszterek nem fogadják el a Munkástanács határozatát

Károlyi Mihály miniszterelnök, miután közölték vele a munkástanács határozatát, intézkedett, hogy a kabinet tagjai ma délután tanácskozássra iljenek össze. Ezt megelőzően délután 3 órakor Lovász Mártont kérte magához, akivel hosszabb ideig tanácskozott. A polgári pártokhoz tartozó miniszterek nem fogadják el a munkástanács határozatát, és lemondanak a miniszeri tárcákról, ami maga után vonja a kabinet lemondását. A mai minisztertanács is a lemondás kérdésével foglalkozott.

A kormányválság a munkástanács határozata után rre el a kulmináló pontot. Politikai körökben főleg a Károlyi-pártban az a főfogás alakult ki, hogy a kormánynak le kell mondania, mert a kormány nem minden tagja osztja ezt a nézetet, hogy a Károlyi-kormány a Nemzeti Tanácssal együtt ruhazza át a szociáldemokrata pártra a kormányzást. De az is lehetséges, hogy a munkástanács mai határozata nem az utolsó szó a kormányválság ügyében. A kormány lemondása aligha lesz elkerülhető. A munkástanács határozata szerint két tárcát, a hadügyi és belügyi tárcát a szociáldemokrata pártnak kell megkapnia. A pártvezetőség belügyminiszternek Garbai Sándort, belügyi államtitkárnak Landler Jenő dr.-t, hadügyminiszternek Böhm Vilmos hadügyminiszeri államtitkárt kívánja. Hadügyminiszter jelöltként emlegetik Pogány József dr.-t is.

A kormány lemond

Egyik budapesti estilap írja: Jól informált heyrő azt az értesítést adták, hogy a ma délutáni minisztertanácsban, amikor tudomásul vették a munkástanács határozatát, a minisztertanács elhatározta a kormány lemondását.

A Károlyi-párt a szociálisták követelése ellen

Ma este a Károlyi-pártban rendkívül nagy élénkség volt. Mindenki a munkástanács határozatát tárgyalta. Elhatározták, hogy fölkéri a kormányt, hogy ne mondjon le. A választmányi értekezletben, amelyet este tartottak meg, Lovász Márton, Nagy György és Juhász-Nagy Sándor tagokból álló küldöttsé-

get választottak és azt Károlyi Mihály miniszterelnökhez küldték.

A küldöttség tolmácsolta a párt ama kívánságát, hogy Károlyi Mihály maradjon miniszterelnök és a kormányban a szociálisták követelésével szemben maradjon fenn az eddigi arány.

A válság megoldását elhalasztották

Ma este félnyolc órakor minisztertanács volt, amelyen tiltáoztak Festetics Sándor hadügyminiszter meggyanusítása ellen. A válság megoldását 24 órára elhalasztották, mert a szakminiszterek az entente bizottsággal voltak elfoglalva.

Politikusok a választások mellett

Budapesti tudósítónk táviratozza: A kormány vezető köréhez tartozó vezető politikus a következő kijelentést tette:

— Magyarországon ma mindenki a rendet akarja megteremteni s a rendes produktív gazdasági munkát a romok közli kiemelni, ami nemcsak Magyarország érdeke, de fontos az egész világ szempontjából is. Abban is meg egyezik mindenki, hogy az utolsó nyolc hét izgalmai és vonaglásai közül Károlyi Mihály személyéhez vezet minden ut. Reá bízunk minden feladat, hogy ezeknek az eseményeknek a csúcspontjában álljon. Ki kell mondanunk, hogy a köztársaság dacára is kell választani. A mód kézenfekvő. A választásnak meg lehet adni a népjogi alapot. A nemzetgyűlés feladata lenne azután a választást ratifikálni.

A debreceni szociáldemokrata párt a bolsevizmus ellen

Pártgyűlés az Uranusban

A II. kerületi szociáldemokrata párt-szervezet ma, 9-én, este fél 7 órakor tartotta gyűlését az Uranus-mozgóban.

Vági István alelnök megnyitó szavai után Horvát Sándor dr. elnök világította meg az ország politikai helyzetét és a szociáldemokrata párt különös helyzetét a mai viszonyok között. — A tulajdonképeni forradalom most van kitörőben és itt — sajnos — kétszeresen nehéz küzdelem előtt állunk, két front súlyos harcra várnak reánk. Az egyik: a polgári pártok, melyektől a politikai hatalmat kell elragadni, a másik még keservesebb, mert a szociáldemokrata párt egységének a megbontói ellen irányul.

Most dől el a fontos és nehéz küzdelem. A polgári pártok, melyekkel eddig együtt dolgoztunk, mindenütt akadályokat gördítenek utunkba. Nem tartják be minimális akcióprogramunkat, holott ez erkölcsi feladatuk, mert ennek alapján vállaltuk az együttműködést. Veszedelmes ellenfelek még a régi rendszer hívei, akik most kezdenek előkerülni és felelősségre vonják a kormányon levőket a sok bajért, amelyek az ő cselekvésükben van a forrása.

Fájdalommal vesszük fel a harcot az elszakadt elvtársakkal, kik ezekben a súlyos órákban bolsevik eszmék szolgálatába álltak és erősen megrikították sorainkat. A kulturálan nép nem érti a bolsevizmus célját, félremagyarázza, hepszkitja és csak jogtalan anyagi előnyöket igyekszik szerezni. Súlyos hátrány ez a szakadás most, mikor a politikai hatalomért kell harcolnunk, hogy többséget szerezzve, meg tudjuk védeni gazdasági érdekeinket. A bolsevikiek nem gondolják meg, hogy az idegen imperialistákkal együtt gyötörnek bennünket. Menjenek az ő országaikba és ha ott diadalt aratnak, egyesítik a világ proletárijait, mi együtt ünnepelelünk velük ezt a diadalt.

Vági István elkerülendőnek tartja a testvérharcot egy új élet küszöbén. Az ipari szakszervezetek mintájára politikai párt-szervezet létesítését kívánja, mert csak a politikai hatalom biztosítja a munkásság eddig kivívott előnyeit. A kommunisták proletárdiktatúrát követelnek, ám a mai kuszáltság ezt nem teszi időszerűvé. A tömeg ma forradalomból, mint szeretnénk, de ez a régi rendszer bűne, mely megakadályozta a nép szociálista irányban való nevelését. Mi, a béke apostolai, nem akarhatunk harcot, nem onthatunk polgárvért. Egykor kinevették, ma félnek bennünket, holott csak az egyenlőséget akarjuk, a szellemi és fizikai munka egy szintre való helyezését.

Miután Vági erős agitációra hívta fel a megjelenteket, hangsúlyozottan a nőket is, megválasztották a II. kerületi párt-szervezet vezetőit, akik a következők: Elnök: Horvát Sándor dr. Alelnökök: Lukács Jenő, Vági István, titkár-jegyző: Markovits Lajos dr., pénztárnok: Rosenfeld Henrik, ellenőrök: Szilágyi János és Bernát Sándor.

A végrehajtó bizottság tagjainak, valamint az utcai bizalmiférfiak és nők választása után a gyűlés szétoszlott.

Debreczenben keresik a székely zászlóalj tolvaját

A kolozsvári rendőrség távirata Debreczenbe

Néhány héttel ezelőtt az összes magyarországi lapokat bejárta az a hír, hogy a Székelyföld védelmére szánt székely zászlóalj egy zászlós rendkívül érzékenyen megkárosította. Az eset története az, hogy amikor első ízben szó volt róla, hogy a román királyság katonasága megszállja Erdélyt, az erdélyi magyar lakosság fegyveres védelemre szervezkedett és nagyszabású gyűjtőakcióval teremtette meg ennek a védekezésnek a költségeit. Akkor még a magyar kormányt nem gátolta semmi abban, hogy Erdélyt fegyveresen is védelmezze a románok ellen, mert hiszen az entente csak később adott felhatalmazást a románoknak a demarkációs vonal átlépésére és ezért a hadügyminiszter egyelőre 200,000 koronát utalt ki a székely zászlóalj felmerült sürgős költségeinek a fedezésére.

A zászlóalj B á r d o s Károly gazdasági zászlóst bízta meg az összeg felvételével. — Bárdos meg is jelent az Osztrák-Magyar Bank kolozsvári fiókjának pénztáránál, ahol a 200,000 koronát kifizették neki. — Bárdos azonban a pénzt nem szolgáltatta be a zászlóalj parancsnokságának, hanem meg szökött és mindaddig nem sikerült kézrekeríteni.

Most azután újabb nyomra akadtak, a mely annak a lehetőségnek ad tápot, hogy Bárdos Debreczenben bujkál. A marosvásárhelyi rendőrség ugyanis, amely Kolozsvár rendőrségének körözünyét szintén megkapta, táviratilag értesítette Kolozsvár rendőrfőkapitányát, hogy minden jel arra vall, hogy Bárdos Debreczenben tartózkodik. A marosvásárhelyi távirat így szól:

Rendőrfőkapitányság

Kolozsvár.

Bárdos Kálmán zászlós, aki 200,000 korona elikkasztásával gyanúsítottatik, Debreczenben, Csapó-utca 63. szám alatt, Farkas Ferenc főpincéernél tartózkodik. Erről a debreceni főkapitányságot táviratilag értesíttem, a nevezettnek és esetleg a pénznek is őrizethe vételét kérve.

Rendőrfőkapitányság,
Marosvásárhely.

A távirat meg is érkezett a debreceni rendőrséghez, amely ezenkívül a kolozsvári rendőrségtől is kapott idevonatkozó sürgönyi értesítést. A bünygyi osztály természetesen megtette a megfelelő lépéseket a sikkasztó zászlós kézrekerítésére.

Az orosz kormány csapatokat küld a Spartacus-csoport segítségére

Trocki elfogatta Lenint

Kopenhága, január 9. A *Berlinske Tidende* bergeni tudósítója közli, hogy Moszkvából odaérkezett utasok elmondták, hogy Trocki elfogatta Lenint és diktátorrá kiáltotta ki magát. Ennek a föltűnő eljárásnak az volt az oka, hogy Lenin a mensevikiekhez közeledett és véget akart vetni a terrornak.

A szovjet-kormány hadsereget küld a németországi forradalom támogatására

Bécs, január 9. Baselen át érkezett moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány megszárvazta 250,000 főnyi hadsereg toborzását abból a célból, hogy a németországi forradalom segítségére a határra küldje.

Ugyanezen hírforrás szerint Liebknecht táviratot küldött a sovjet kormánynak, hogy közel van a győzelemhez. A bolsevik agitáció támogatói céljából 14 sovjet tag időzik Berlinben.

A berlini helyőrség a kormány mellett

Frankfurt, január 9. A köztársasági katonai rendőrök és 14 század 3600 főnyi légénysége a kormány rendelkezésére bocsátotta szolgálatait. Arra a hírer, hogy nagyszámban frontesapatok közelednek, a berlini helyőrség is elhatározta, hogy főadja semleges álláspontját és a kormány mellé áll.

Frankfurt, január 9. A *Frankfurter Nachrichten* jelenti a Berlinből: A kormány csapatainak száma 70-80 ezerre emelkedett. A táviró és telefonhivatalok ismét a kormány kezében vannak. A berlini helyőrség már teljesen harcra kész. Minden ember 50 töltést kapott. — Ujabb jelentések szerint Hindenburg valóban Berlinben van s jelenléte nagyban befolyásolni fogja a kormányesapatokat.

Toborzás

Felhívás a polgárőrségbe belépésre

Testületek, intézetek, hivatalok, egyesületek, vállalatok, melyek posta útján kaptak polgárőrgyűjtésre felhívást, ne küldjék az ívet vissza egy pár aláírással.

Az értelem világosságával, a tekintély súlyával, a befolyás latbavetésével toborozzon sok-sok megbízható polgárőrt mindenki, legyen akár jogi személy, akár egyes ember.

A gazda, kereskedő, iparos kérdezze meg a szakmájából, kapotte-ívet, ha nem, írassa rá a saját ívére, utasítsa, világosítsa fel a mozgalom jelentőségéről.

Szükség van minden becsületes polgárra, kinek szívében fekszik hazájának, városának, családjának sorsa és azt kívánja, hogy teljesen helyreálljon a rend, az élet- és vagyonbiztonság, amelyek nélkül nincs és nem is lehet tisztességes, termelő és áldásos munkálkodás.

Gyűjtőívek átvehetők: a polgármesteri hivatalnál, a főkapitányságnál (l. em., 59. sz.

ajtó), a szellemi munkások egyesületének elnökségénél (Batthyány-u. 14.) és a függetlenségi körben.

A szerbek rendcsinálása

Egyformán igazságos intézkedések minden-
kire — Huszonöt bot a rendbontóknak —
Derűs képek a megszállott községekből

A szerbek által megszállott különböző területekről sok érdekes történet híre érkezik hozzánk. A szerbek arról neveztesek, hogy a rend fenntartása érdekében a saját testvéreiket se kímélik. Például a munkakerülőket előbb figyelmeztetésül bezárják néhány napra, azután pedig viszik kényszermunkára Szerbiába.

Az egyik városban, ahol a szerb parancsnok s ahol a lakosok állítólag virágot szórtak a bevonuló hadsereg elé, az odaváló ifjúság nótaszóval járta be a várost, többekévébe illuminált állapotban persze, hogy ezzel is dokumentálja örömét a vendéglátás fölül. A komoly parancsnokot ez nem tévesztette meg s másnap plakátokon adta tudtul a városnak, hogy akia közösen háborítani meri: huszonötöt kap ajándékba. — Lehetetlen! — mondják a hámból kirugott legények — ez csak tréfa lehet!... Pedig nem volt tréfa, mert a huszonötöt úgy kijárt minden ordítóznak, mint a pinta... Aki nem bírta végig élvezni, az kapott egy Utalványt az elmaradott bojtésról és pár nap múlva jelentkezni kellett érte... Nem volt protekció, sem elnézés. Magyar, szerb, tót vagy sváb, egyre ment. A jutalom nem maradt el. Azóta a városban — úgy mondják — teljesen csend van s példás közbiztonság.

Egy másik esetről vacsorát ad egy jó módú szerb asszony. Megfogad egy surlankót akinek három koronát fizet minden ablaktábláért, melyet magyar háznál ver be a gyerek. A negyedik ablaknál már ecsipik a fiút, beviszik a főhadiszállásra és kezd működni a rendcsináló pálya. De csak ötig. Itt már ordít a nebuló és elárulja az asszony turpisságát. No, most jöjjön az asszony. De azonnal. Még a vacsorától.

— Igaz, amit a fiú mond?
— Igaz!
— Hát megfizeted tíz koronáival az üvegeket.

Az asszony örül, hogy ilyen olesón viheti el a bőrét, de a parancsnok tovább mondja:
— Rádásul pedig huszonötöt kapsz.

Máshol meg lopás ügyben tett panaszt a magyar a szerb parancsnoknál. Ez csak kapitány a színheven.

— Elvittek egy jó koszra való fátat.
— Kicsoda?
— Ha én azt tudnám!
— No jó van, bnajd utánna nézünk.

Behívatta a kapitány a detektívét s megparancsolta, hogy ki kell nyomozni a lopást. Huszonöt óra alatt maga előtt akarja látni a tolvajt. Fialat szerb parasztot vittek a parancsnok elé.

— Ez az.
— Miért loptad el a fát?
— Én loptam?... Nem loptam én. Ugy vettem az öröktől pénzért, 20 koronát fiztettem érte.

Kitudódott, hogy hazudott.
— Száz koronát fizetsz büntetést. A fát az utolsó szálig visszaviszed, a helyén szépen összerakod és nyolc napig ingyen fogsz nekünk fuvarozni.

Ez volt az ítélet.

Talán két hete történt Torontálvármegye valamelyik községében egy borzalmas gyilkosság. Öreg esőszpárt ölte meg és kihurocolták őket a falu végére. A tettesek ketten voltak. Két munkanélküli csavargó. Az ottani szerb parancsnok egy-kettőre kinyomoztatta őket és maga elé hozatta. Nem sokat tekerőrizott velük, bevallatta, hogy ők a tettesek és másnap már vitte a szerb katonai bírósághoz — halálos ítélet kíséretében.

Temesmegyéből pedig arról jön a hír, hogy munkanélküli sehol sem szabad lézengeni

az embereknek. A városban, községben ellenőrzik az embereket és igazolják, hogy hol dolgoznak.

Emberveszteségeink a háboruban

Bécs, január 9. 1918. november 30-ig a következő számokat közölték az osztrák-magyar hadierők július végéig szenvedett veszteségeiről: *A tényleges veszteség 40,000 havidíjas és körülbelül 4,000,000 légénységi állománybeli katona. Elesett 19,000 havidíjas és 185,000 légénységi állománybeli katona. A kórházakban meghalt 5000 havidíjas és 350,000 légénységi állománybeli katona. A teljes veszteség tehát halottakban 24,000 havidíjas és 815,000 légénységi állományu katona.*

Magyar zsidóság

Egy röpké hír jelent meg Temesvárról, ahol a szerbek új népszámlálást rendeltek el, s ahol a zsidó nemzeti tanács azt a felhívást intézte a zsidósághoz, hogy a népszámláló lapok nemzetiségi rovatába azt írják be, hogy: zsidó.

Figyelmeztetjük a magyar zsidóságot, hogy ezzel csak ellenségeink malmára hajtják a vizet, s eredménye nem lehet más, mint a magyarság abszolút többségű statisztikájának meggyöngyítése. A dolog ugyanis úgy áll, hogy Magyarország 18,5 millió lakosságából a magyarság mai nap 57 százalékkal vesz részt s fej szerint tizenegy millió lelket számlál. Ebben a tizenegy millióban azonban benne van a zsidóság is, akik a statisztikai népszámlálás eddigi rendszere szerint nem alkottak külön nemzetiségi fajt, hanem a magyarsághoz számítottak.

A magyarság abszolút többsége mindig száka volt ellenségeink szemében, de hasztalan, mert a magyar zsidóság törhetetlenül s szent meggyőződéssel vallotta és valjára magát magyarnak. Ezt már Kossuth Lajos is elismerte a magyar zsidóságról s megírta 1867-ben: csak azt sajnálom, hogy az emancipálás szent kötelességét a pozsonyi országgyűlés már nem végezhette el. Kossuth Lajosnak ezt a bizalmát a magyar zsidóság teljes mértékben ki is érdemelte s ezt egy a 49-iki szabadságharc, mint az elnyomatás története, nemkülönben a mai világháború névtelen hősei egyaránt bizonyítják. A magyar zsidóság teljesen egynek érzi magát a tiszta magyarsággal, a magyarság öröme, az öröme, bánatuk az ő bánata s Magyarország mai tragédiája egyuttal a magyar zsidóság tragédiája is.

Már most nyilvánvaló, hogy az ellenségeinknek sikerülne a magyarság 57 százaléknyi abszolút többségéből az egy milliónyi zsidóságot kiküszöbölni: ezzel ugyan még nem sülyedne a magyarság kisebbségbe, de a megromlott statisztikának ellenségeink mégis csak tapsolnának. Itt tehát tisztán csak arról van szó és semmi másról, tehát csak arról, hogy ne adjunk ellenségeink alá lovat. Mindez semmiképpen sem alterálja azt az európai, illetve világkérdést, hogy a zsidóságnak milyen helye van a fajok között s hogy nemzetiséget, vagy felekezetet alkot-e? Ezek a tudományos doktrínákhoz tartoznak, de annyit azért megjegyezhetünk, hogy a magyarságba beolvadt és vele asszimilálódott zsidóság éppen úgy nem alkothat külön nemzetiséget, amint nem számíthatók a Hunyadiak sem románok, a Rákócziak sem csehnek, a Kossuthok sem tótoknak s a Petőfik sem szerbek s az Apponyiak sem germánok. A közös nemzeti élet s a hazának szent szerelme teljesen nivellálja a fajokat, nivellálja a nemzetiségeket nemcsak most, de már Arpád apánk idejében is, amikor a Kievnél hozzánk csatlakozott kábarók teljesen magyarokká lettek s nyolcazárk főzse lett a magyarságnak.

Nem engedhető meg semmiféle szecesszió s így nem engedhető meg tehát az sem, hogy

a magyar zsidóság szakítva az eddigi statisztikai rendszerről, ne magyarnak, hanem zsidónak vallja és írja magát.

HIREK

A katonai kerületi parancsnok Debrecenben. A szegedi katonai kerület új parancsnoka, Soós Károly vezérőrnagy, parancsértisztjének, Herditzky Jenő vezérkari századosnak a kíséretében ma Debrecenbe érkezett. A vezérőrnagy a délutáni órákban meglátogatta Handler Gyula kormánybiztos főispánt, akinél Pető Pál dr. kormánybiztos-helyettes és Budai Aladár őrnagy, karhatalmi parancsnok bevonásával hosszabb tanácskozást folytatott Debrecen közrendjének és közbiztonságának biztosításáról. — A vezérőrnagy — akinek megnyerő egyénisége és a hadsereg új, tisztult szellemében való megszervezésére irányuló felfogása bizonyára igen jó hatással esz a debreceni katonákra — vasárnapig marad Debrecenben és itt az összes laktanyákat, katonai intézményeket és csapatokat meg fogja szemlélni.

Arad törvényhatóság város. Aradról jelentik: Egy régi, elavult törvény alapján Arad hivatalos címe ez volt: „Arad szabad királyi város”. Minthogy Magyarország népköztársaság lett, a város hivatalos címe anakronizmus. A tanács tegnapi ülésén dr. Jegessy Károly tiszti főjegyző indítványára kimondta, hogy a város hivatalos címe a jövőben „Arad törvényhatósági város” lesz. A tanács elhatározta azt is, hogy a város tisztviselői letessék a fogadalmat a népköztársaságra.

Nyugalemba vonuló főjegyző. Hajdusámon község főjegyzője, Ethev János, hosszas betegségére tekintettel, még 1918. év december hó elején beadta nyugdíjazás iránti kérvényét az alispánhoz, 42 évi szolgálat után. Az érdemes főjegyző emberöltőnyi időn át szolgálta felettes hatóságai és közmegelegedéssel Hajdusámon közönségét, ő teremtette meg, hogy Hajdusámon a világforgalomba vasutal és jó műtallal bekapcsolatott. Annak idején a közigazgatási tanfolyamon mint előadó működött. Közigazgatási munkásságát ifjúkorában mint szolgabíró, jogvégeztséggel kezdte s úgy lépett a jegyzői pályára. Most egészsége helyreállítására Debrecenbe költözött a szimpatikus öreg ur. Helyettese Hajdusámonban Magyar Gyula Vámospécs érdemes főjegyzője lett, ki a napokban fogja állását elfoglalni.

A Nemzeti Tanács a polgárőrség megszervezéséért. A Nemzeti Tanács tegnap este tartott gyűlése elhatározta, hogy a polgárőrség rendszeres megszervezését azon pártokra bizza, amelyek a forradalom keresztülvételében részt vettek. Ezért felszólítja a Károlyi-pártot, a szociáldemokrata pártot és a radikális pártot, hogy a polgárőrséget megszervezze és erről a kormánybiztosnak jelentést tegyen. Ezzel egyidejűleg érvénytelenít minden olyan polgárőrségi szervezetet, mely a három párton kívül keletkezett.

Férfiruhát nem szabad elzalogosítani. A magyar népköztársaság kereskedelmiügyi minisztere most kelt rendeletével úgy a magánosok, mint a törvényhatóságok, községek, részvénytársaságok és szövetkezetek által fentartott zálogházakat tiltotta attól, hogy férfiruhát, férfifehérműt vagy férficipőt elzalogosításra elfogadjanak. — Aki a tilalmat megszegi, kihágást követ el és három hónapig terjedő elzárással és 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik.

Pesti Hegedű a címe E m ő d T a m á s kiváló poéta gyönyörű új verses kötetének. Ára 8 korona 80 fillér. Hegedűs és Sándor r. t. könyvkiadóházában kapható.

Repülőgép hozta ma a budapesti lapokat. Ma délután régen látott látvány vonta magára debreceni utcák járókelőinek figyelmét: egy hatalmas repülőgép keringett a város fölött, amely a Nyulason szállt le. A repülőgép a budapesti lapokat hozta el Debrecenbe és hivatalos postát is hozott. Idejövételének főcélja azonban az, hogy a gépet vezető főhadnagy budapesti megbízásból a Debrecenben létesítendő repülő-állomásnak az ügyéről — amiről a Debreceni Független Ujság már megemlékezett — az illetékes ténnyezőkkel tanácskozzon.

Előadás a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak egyesületében. A szociálistizmus és kommunizmus harcáról lesz szó a kereskedelmi alkalmazottak péntek esti oktató előadásán. Kezdeté délután 5 órakor, az ipartestület dísztermében. A kartársak pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A „Hangya” fogvasztási szövetkezet szervező bizottságától. A közönség tájékoztatására közöljük, hogy a debreceni Gazdasági Egyesület és a Kat. Népszövetség részéről indított s a „Hangya” fogvasztási és értékesítő szövetkezet debreceni fiókjának létesítését célzó két külön indult mozgalom szervező bizottságának kiküldöttei a mai napon tartott együttes ülésén egyhangulag kimondták a két külön akció egyesítését. — Egyben közöljük, hogy a szövetkezetbe való beiratkozások január 31-ig meghosszabbíthatnak s aláírások az eddigi helyeken és módok mellett történnek és pedig: 1. Alföldi Takarékpénztárnál, 2. Gazdasági Egyesületben, Piac-u. 61., 1. emelet, 3. Népszövetségi Hítelszövetkezet, Batthyány-u. 6. 4. Blattner József üzletében, Csapó-u. 1. 5. Balassa Károly kereskedőnél, Piac-u. 30. 6. Alföldi villamosági vállalat, Piac-u. 43. 7. Népszövetségi Otthonban, Piac-u. 68.

Kiütéses tífusz Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: Az egyetemi klinika belgyógyászati osztályán kiütéses tífusz lépett föl. A betegek közül többen megkapták a ragályos kórt, amelynek továbbterjedésével szemben minden intézkedést megtettek.

Felhívás. Tekintettel az elkövetkező országos vásárra, a közlekedési ügyosztály közhírré teszi, hogy úgy a közfogyasztásra szükséges, mint a továbbtartásra és gazdasági szükségletre szánt marhák forgalma korlátozva nincsen. A vásár teljesen szabad, azon úgy a helybeli, mint a vidéki vásárlók minden korlátozás nélkül vásárolhatnak, feltéve, ha az illetékes hatóságoktól az előírt formában kiállított vásárlási igazolvánnyal bírnak. Ez vonatkozik nemcsak a most megtartandó országos vásárra, hanem az azt követő hetivásárookra is. Debrecen, 1919. január hó 8. Közlekedési ügyosztály.

Gyermekek katasztrófája. Tegnap délután a macsi erdőben játszott Katona Erzsébet 8 éves kisleány egyik barátójával, a kínél löfegyver volt. A fegyver játék közben elsült és Katona Erzsébetet, akinek a golyó a fejébe fúródott, megölte és a fejét a felismerhetetlenségig összeroncsolta. A csendőrség most nyomozza, miként került a fegyver a gyermekek kezébe. — A Püspökladány felől jövő vonat egyik kalauza tegnap délután egy hasábfát dobott le a robogó vonatról. A fa a 11 éves Deák Ferencet találta és a lábát bokában kettétörtte. A rendőrség megindította az eljárást a gondatlan kalauz ellen.

Országos vásár Debrecenben. Rosta István rendőrőrkaptány közli, hogy városunkban a téli (Remete Antal-napi) országos vásár a következő napokon fog megtartani: Január 11—12-én sertésvásár, január 12—13-án lóvásár, január 13—14-én baromvásár. A vásár egész tartama alatt árusíthatók nyerstermények és iparcikkek.

A köztársasági párt elnöki tanácsa Magos-utca 15. sz. alatti épírhelyiségében minden nap reggel 9 órától este 7-ig hivatalos órát tart. A pártot érdeklő mindennemű megkeresések ide intézendők. A párt iránt érdeklődők szívesen láttatnak.

Katonák pezsgőzése az utcán. Ma délelőtt a Király-utcán több katonára lett figyelmessé a rendőrszem. A katonák ugyanis öt líveg pezsgőt bontottak ki és az utcán itták a „nemes nedűt” a palackokból. A rendőr segítségét hívott és bevitte a katonákat a főkapitányságra, ahol igazoltatták és azután szabadon bocsátották őket. Ugyanek ma történt, hogy a Király-utcában egy padlást feltörték és onnan többféle holmit — közöttük pezsgőt is — elloptak. A rendőrség most abban az irányban nyomoz, hogy a katonák által ivott pezsgő a lopottak közül való-e és ebben az esetben megindítja az eljárást a katonák ellen.

Hölgyek naptára 1919-re, ára 19 korona 80 fillér. Rendkívül érdekes és dus tartalommal, finom selyem moiré-kötésben, ajándéknak is rendkívül célszerű. Kapható: **Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai r. t.** könyvkereskedésében, Piac-utca 34.

Lakáseltörés. Tegnap este betörők jártak Bálint Sándor asztalosmesternek a Virág-utca 27. sz. házában levő lakásán, akik álkulcsal nyitották fel az ajtót és ellopták az asztalosmester 3000 korona készpénzét, valamint az Alföldi Takarékpénztárra szóló betéti könyvét. A rendőrség nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

Kabaré a Katona-Otthonban. Január 25-én a m. 3. gyalogezred a Katona-Otthonban délután kabarét rendez. A műsort ez idő szerint még nem közölhetjük, amennyiben még mindig újabb és újabb számokkal jelentkeznek a szereplők, ám a Katona-Otthon eddigi működése és a már eddig is impozáns műsor elég garancia arra, hogy a közönség nem fog unatkozni. Kabaré után tombolajáték lesz. Mandel Lipót üzlete előtt már tegnap délelőtt is nagy közönség nézte az ünnepélyen kísorsolásra kerülő tárgyakat. — Minden nagyon tetszett — mindenkinek. Nekem az ebédő tetszett legjobban, mert már egy óra is elmúlt, különben talán még most is ott állanék. Érdekes, hogy az asszonyoknak nem az ebédő, hanem a háló tetszett, a cigányoknak pedig (mert azok is ott voltak) a kis hegedű. Össze is veszték azon, hogy melyiknek tetszik jobban. Még csak annyit említek meg, hogy a csöpp kis butorok mindegyike ugyszólván művészi munka és hogy a volt uralkodócsalád gyermekeinek készítettek magyar katonák. A befolyó összeg jótékony célra lesz fordítva. Jegyek az összes könyvkereskedésben, a Katona-Otthonban és a Színházi Figaro szalonjában válthatók.

A nagyváradai lakáshivatal egy szerkesztőséget rekvirált magának. Nagyváradról jelentik: A Nagyváradon uralkodó nagy lakásinséget elsősorban maga a Lakáshivatal érzi, amelynek a városháza épületében levő hivatali helyiségei oly szűkek, hogy lehetetlen ott az óriási ügyforgalmat rendszeresen lebonyolítani. Ez okból magának a lakáshivatalnak kellett helyiség után nézni. Dr. Bószörményi Andor, a Lakáshivatal helyettes elnöke, a Tiszántul szerkesztőségének több szobából álló helyiségeit véli alkalmasnak a Lakáshivatal céljaira. Ugy gondolják a kérdést megoldani, hogy a Lakáshivatal délután két óráig működik ott, ameddig a hivatalos óra tart és azontul pedig a szerkesztőség zavartalanul végezheti munkáját.

Arcubasew hírneves orosz írótól új könyv jelent meg. Címe: **Fehér havon.** Ára 2 korona 20 fillér. Kapható: **Hegedűs és Sándor** irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál.

— **A bellegelőn agyonlőtték egy gazdát.** Tegnap jelentették a rendőrségnek, hogy a városi bellegelőn Gellért János gazdálkodó Tóth János gazdálkodót egy összekoccanás hevében vadászfegyverrel lágyékon lőtte. A súlyosan sérült embert beszállították a kórházba, ahol még az este meghalt. Tóth Jánost letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Szerelmes levél és más elbeszélések.** Irta Móríc Zsigmond. Kis elzevir kiállítású, igen csinos kis kötött könyvecske. Móríc Zsigmond néhány igen bájos s kedves történetkéjével, Olvasásra is, ajándéknak is egyaránt kedves s praktikus, már rendkívül olcsó áránál fogva is. Csinos kötésben 11 korona. — Hegedüs és Sándor r.-t. könyvesboltjában kapható. Piac-utca 34.

— **Kalapok tisztítása és átalakítása legkételetesebben készül Ferenc József-u. 9. sz., Bika-szálloda mellett, Kósa Lajos üzemezető.**

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

PÉNTEK: **Tiszavirág**, operett. B) bérlet.
SZOMBAT: Délután: **Szabin-nők elrablása**, vígjáték. Este: **Tul a nagy Krivánon**, operett. C) bérlet.

Vigszínház

PÉNTEK: **Császár katonái**, színmű.

A színházi iroda hírei. A császár katonái. Ma kerül bemutatásra a Vigszínházban Földes Imre szenzációs színműve. A császár katonái, mely izgalmas és érdeklésítő eseményével mindenhol páratlan sikert aratott. — Tiszavirág operett kerül színre ma B) bérletben a Csokonai-színházban. — Szombati előadások. Szombaton a Vigszínházban délután 3 órai kezdettel a Tavaszi operett. Honthy Hanna, Heltai Jenő, Görög Olga, Káldor és Várnai felléptével, este A császár katonái színmű, — a Csokonai-színházban délután a Szabin-nők elrablása színmű, este a Tul a nagy Krivánon operett kerül színre. — Vasárnap délután a Vigszínházban a Stambul rózsája operett, a Csokonai-színházban a Jogot a nőknek! vígjáték kerül színre.

Az Urániában és az Apollóban az előadások 5 és 7 órakor kezdődnek.

Apró hirdetések.

Aranyat-ezüstöt.

szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Két-három

szoba és mellékhelyiségekből álló modern lakás azonnali beköltözésre: öt szoba és mellék-helyiségekből álló modern lakás tavaszi beköltözésre kerestetik. Cim: Kulturmérnöki hivatal, Sas-utca 4. II. emelet.

Két napssabó

azonnal felvétetik Deutsch Ignác főorvosznál Miklós-utca 18.

KIFUTÓ FIU

FELVÉTETIK A KIADÓ-HIVATALBAN

Ügyes

német kisasszony 3 gyermek mellé kerestetik. Csillag Arthur könyvkereskedő. Városház épület.

Akinek

törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer. Arany Bika-bérház 3.

Arccrémek,

Pouderok, illatszerek kímélve, fogcrémek, szárvizek, arcfestékek, szepilővizek a legolcsóbbban beszerezhetők Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, „Aranyegyszaru” gyógyszerár (színház mellett)

Rikkancsok

azonnal felvétetnek a kiadóhivatalban.

Eladó

előnyös fizetési feltételek mellett a Sámsoni-ut mentén, a sorompó mellett, Kondor-utca 8. sz. házastelep. Az egész sűrű drótkerítésű körül van véve 3 szobás lakás, nagy istálló, pince kamra, székerező, 1 hold szőlő, fél hold veteményes kert foglalt magában. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u 17.

Lapkihordó

asszonyokat jó illetéssel felvesz a kiadóhivatal. :: ::

Felhívás.

A magyar népköztársasági kormány a lehetőséghez gondoskodni kíván arról, hogy megfelelő mérsékelt és hosszabb idő alatt törleszhető vételár ellenében, földhöz juttassa azon földet művelő polgárait, akik a hazáért küzdöttek és közöttük is első sorban a hadirokkantakat.

A hadiszolgálatban állott földművesek földhöz juttatása azonban kizárólag csak törvényes uton, a közigazgatási hatóságoknak és bíróságoknak közreműködésével történhetik meg.

A törvényhozásnak e célra új jogintézményeket kell megalkotnia, amire nézve szükséges, hogy a magyar népköztársasági kormány az igényjogosultak számára előzetes tájékoztatást szerezzen.

E végből a magyar földművelési miniszter rendelete folytán felhivatnak Debreczen város törvényhatósága területén állandóan lakó azon földműves polgárok, akik hadiszolgálatban állottak vagy most is állanak, akik már a háboru kitörése előtt is állandóan földműveléssel foglalkoztak és öt kataszteri holdnál kevesebb földbirtokuk van (melybe kert, szőlő, legelő, erdő és rét is beszámítandó), továbbá akiknek együtt élő feleségükkel közösen van összesen 5 kat. hold birtokuk és két fiu gyermekük van, jelentkezzenek az alább írt napokon és betűsorrendben az összeíró bizottság hivatalos helyiségében: Bethlen-utca 8. szám alatt, reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától 5 óráig

A. B. C D	betűvel kezdődő nevek 1919 január 11. és 13-án.
E. F. G. H	14. és 15-én.
I. J. K. L	16. és 17-én.
M. N. O. P	18. és 20-án.
R. S. Sz.	21., 22., 23-án.
T. U. V. Z.	24. és 25-én.
Akik valamely okból elmaradtak	27. és 28-án.

- A jelentkezők hozzák magukkal igazoló irataikat arról, hogy:
1. Milyen katonai minőségben szolgáltak?
 2. Van-e rokkantságuk? Teljesítettek-e karhatalmi szolgálatot?
 3. Katonai parancsnokságuktól kapott elbocsátó levelüket.
 4. Gyermkeik születési bizonyítványát (keresztlevél).
 5. Dolgoztak-e háboru előtt állandóan és hol, mint gazdasági munkások vagy alkalmazottak (ceselédek)? Hol dolgoznak jelenleg mint állandó gazdasági munkások vagy ceselédek?

6. Milyen ingatlan vagyonuk van maguknak, feleségüknek és szüleiknek, vagy olyan hozzátartozóknak, akikről örökséget remélhetnek?

A földművelési kormány elrendelte, hogy nem vehetők fel olyanok ezen kimutatásba, akik a rendelet kibocsátásától kezdve a közrend megbontásában, vagyonrongálásban vétkeseknek találtnak, sem pedig olyanok, akik dologkerülők és a kínálkozó munkaalkalmakat, maguk és családjuk eltartásának biztosítására fel nem használják, mint gazdasági ceselédek munkába állani vonakodnak, sem pedig olyanok, akik nem tudják igazolni, hogy szabályszerűen bocsátották el őket a katonaságtól

A jelentkezés személyesen történik, azonban az olyan igényjogosultak, akik hadiszolgálat, hadifogság, munkakeresés vagy elvállalt munkájuk teljesítése miatt állandó lakóhelyüktől távol vannak, hozzá tartozóik által is bejelenthetők; vagy hivatalból vétetnek fel.

A földhöz való jogosultság kérdésében a jelentkezők által mondott és az illetékes hatóságok által felülvizsgált adatok alapján a földművelésügyi miniszterium fog dönteni.

Kelt Debreczen, 1919 január 3.

Az összeíró bizottság.

PÁRTÜTŐ ANGYALOK

Irta: ANATOLE FRANCE.
Fordította KUNFI ZSIGMOND.

Szociális irányu rendkívül érdeklésítő regény. ...
Most jelent meg a 3-ik kiadásban.

Ára 12 kor. 10 fill.

Kapható:
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvesboltjában
Piac-utca 34. szám.

!! Mindenkinek tudni kell !!

MI A SZOCIALIZMUS ?

Irta: dr. Kovács Gábor egyetemi tanár.

Ára 5 — korona és 10% felár.

Kapható Aczél Henrik antiquariumában. Első Takarékpalota.